

smel nihče drugih misel biti nego je vlada? Če sedanji ministri hodijo do Njegovega Veličanstva, da bi jim dovolil prinesiti volilno reformo v državni zbor, zakaj ne bi smela ljudstva svojega Gospoda prositi, da ne žele te reforme? Po celem svetu pomeni ustavna vlada (konstitucionalizem) tudi sovladanje ljudstva, to je, kritiko in kontrolo od strani ljudstva, katero ni nepostavno, dokler se giblje v postavnih mejah. Da je sl. predsedstvo prepovedalo javno podpisovanje peticije, je s tem prav kazalo, da je prepričano, da dobi ona prošnja povsod podpisov obilo, in prav v tej prepovedi leži glasnejši dokaz mišljenja naroda našega, kakor v celih kupih podpisanih prošnj. In če na posled vzamemo „Tagblattove“ liste iz časa Hohenwartovega ministerstva, tedaj tudi vlade cesarske, v roke in beremo, kako divje so v zborih takrat zoper vlado kričali in v svojem listu pisali konstitucionalci Ljubljanski — brez šibe §. 11. ukaza 1854., prašati mora pač po vsem tem vsak: ali se je mar tudi ustava naša tako prekucnila kakor letošnja zima, da ni une, ne te? Kaj neki bodo zgodovinarji rekli, ko bodo čez leta pisali zgodovino „svobodne Avstrije“ iz leta 1872. in 1873.!

— (Osoda prošnje.) Vredništvu je došlo sledeče pismo, ki ga je c. k. okrajni glavar razposlal županom svojega okraja: „Občinskemu glavarju v . . . Po enim naznanilu bo poskušano za prošnjo, katero je politično društvo „Slovenija“ zoper volitna prenareja in zoper sedanje vladarstvo do c. kr. Veličanstva namenilo, podpis po celi deželi Kranjski nabirati. Samo od sebe se zastopi, da jest k temu početju ne morem mirno gledati, torej oestro prepovem in z kaznijo žugam, da se ne smejo v te zadev podpisi ne po hišah, ne gostilnicah in ne v šolah alj drugih javnih sobah nabirati. Za tega voljo zapovem občinskemu glavarju pod kaznijo §. 98. občinskega reda oestro paziti, da se omenjeni podpisi nikjer ne bodo nabirali in da se listi za podpise po občini ne bodo prenašali, katere ima glavar ako jih zasledi brez vsiga pregovara preč vzeti in men poslati z naznanilom, kedo da jih je okrog nosil alj izdal, da se zamore kaznovati. Upam od vdanosti občinskega glavarja do c. k. Veličanstva in njihove državne vlade, da bo pri tem nepristransko oestro in vestno se obnašal, in mu ukažem, mi berš poročiti, ako o te zadev kaz pozve.

V Kočevji 4. svečana 1873.

C. k. okrajni glavar: Fladung l. r.“

Na stran pustivši vse drugo ne moremo razumeti tega, kako da se prepoved ta vjema s §. 98. občinskega reda in kako da se posvečena oseba Njegovega Veličanstva pritikuje opominu, ker v celi prošnji od konca do kraja veje tako čisti duh zveste udanosti do presvitlega cesarja?

— (Naši državni poslanci) so skupaj podpisali in poslali predsedniku državnega zbora pismo, v katerem na kratko pa temeljito izrekajo, zakaj da ne gredó v ta državni zbor.

— (Gospod Luka Svetec), tudi prepričan, da „ni dobro, če je človek samec“, se je pretekli pondeljek oženil z mlado deklico svojega notarskega okraja v Litiji.

— (Čas reklamacij ali pritožeb) je le še do sobote, to je 15. dne t. m., če je kdo izpuščen ali ni v pravo vrsto vpisan v imeniku volilcev za mestni odbor. Naj tedaj nihče ne zanemari ogledati imenik pri magistratu.

— („Lumpaci-Vagabund“) — predstava dramatičnega društva v nedeljo — je napolnil gledališče čez in čez; smeha je bilo brez konca in kraja, za kojega sta posebno skrbela gospoda Kajzel in Nolli.

— (Devetnajsta slovenska predstava dram. društva) v deželnem gledališču bo v pondeljek 17. februarja. Predstavljali se bodete dve novi igri, namreč: „Doktor in frizér“, burka s petjem v 2 dejanjih, in opereta „Dokler ni pravega“, od znanega skladatelja priljubljene operete „Skrivnost ljubezni“ F. Gumberta. Obe igri je poslovenil g. Alešovec.

— (Vabilo družbenikom „Slovenije“.) Jutri, v četrtek, zvečer ob 7. uri, ima politično društvo „Slovenija“ občni zbor; na dnevnem redu so: volitve za trgovsko in obrtnijsko zbornico na Kranjskem. Gospodje udje se vabijo k obilni udeležbi tega zbora.

Odbor.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Zopet je žalostna dogodka zadela cesarsko rodovino: presvitla cesarica Karolina Augusta, vdova rajnega cesarja Franca I., je umrla v 82. letu svoje starosti! Neskončno dobrotljiva je bila siromakom, cerkvam in šolam.

— Da ni prave sloge več med ministri, to se je očitno pokazalo v finančnem odseku drž. zbora; da pa je ministerstvo Taaffe ali Goluhovski že tako blizo, kakor nekteri časniki mislijo, ni verjetno.

— Državni zbor bode kmalu sklenil povikšanje plače cesarskim uradnikom. Po vladni predlogi je 23.445 uradnikov, ki dozda živajo plačo s 22 milijoni in 303.063 gold., poleg njih je 1379 praktikantov s plačo 432.700 gold. Po vladni predlogi se ima plača uradnikov povikšati za 3 milijone in 224.234 gold., pripomočkov (adjutov) pa za 184.700 gld., skupaj tedaj za 3 milijone in 403.934 gold. Zraven tega povikšanja stalne plače pa znaša še opravilnina (Funktionszulagen) za prve 4 vrste uradnikov 82.500 gold. več kakor dozda, petletnice pa 5 milijonov in 859.750 gold. — Cesarskih služabnikov je 15.507, kateri skupaj dobivajo plačo s 5 milijoni in 406.382 gold. Na 25 odstotkov povikšana plača znaša 1 milijon in 351.595 gold. Ker pa stancvina uradnikov na Dunaji, Trstu in druge krajne priklade po novi uredbi odpadejo, znaša celi znesek uradnikom in služabnikom povikšane plače 9 milijonov in 601.941 gold.

— Tudi Tirolski državni poslanci in poslanec Zgornje Avstrije so poslali predsedstvu državnega zbora pisma, v katerih razlagajo, zakaj da ne gredó v ta državni zbor.

— Na Českem in Moravskem kakor po Slovenskem, pa tudi po nemškem Koroškem (in celó na Dunaji demokratična društva) podpisujejo prošnjo zoper volilno reformo. Toliko nasprotja pač ni bilo še nikoli zoper nobeno nameravano postavo — živ dokaz, da se ogromna večina ljudstev Avstrijskih boji škode po njih.

Listnica vredništva. Gosp. M. K. v O. Dopis smo položili na stran, ker bi sicer za Vašem dopisu prišel drug, in tako ne bi bilo niti konca ne kraja. Vsak je enkrat govoril; bralci imajo priliko, da sodijo sami, čigavo je prav. Povsod je nekaj resnice.

Žitna cena

v Ljubljani 8. februarja 1873.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 6 fl. 20. — banaške 7 fl. 10. — turšice 3 fl. 60. — soršice 4 fl. 20. — rži 3 fl. 90. — ječmena 2 fl. 90. — prosa 3 fl. —. — ajde 3 fl. 10. — ovska 1 fl. 90. — Krompir 1 fl. 90.